

Research Paper

Civil liability of Sports Clubs During the Covid 19 Virus Pandemic

F. Naderian¹, A. Khatibi², S. Heydari nejad³

1. PhD Student of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
2. Assistant Professor of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran (Corresponding Author)
3. Professor of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Received: 2021/04/27

Accepted: 2021/08/15

Abstract

Civil liability is one of the important legal issues that in addition to the injured party and the person causing the damage, also has a special function and importance from the society's point of view. The aim of this study was to investigate the civil liability of sports clubs during the Covid 19 virus epidemic. This research was conducted qualitatively using content analysis method. The statistical population of the study were Law and sports law experts, sports management professor's familiar with sports law topics, Official experts of the judiciary in sports incidents, and coaches and club officials. Sampling was done purposefully and theoretically. The data collection tool was an in-depth semi-structured interview. In this research, the researcher reached theoretical saturation after 9 interviews, but 3 more interviews were conducted to increase the reliability. MAXQDA software version 10 was used for data analysis. The findings indicated that the civil liability of sports clubs during the covid 19 virus epidemic included adherence to safety and health requirements and deterrent measures, which worked well in the first two cases, but in relation to preventive action, no specific activity has been performed. Given the findings of the research and the fact that not taking preventive activities can have legal consequences for clubs, provide the necessary knowledge and training in this area and the responsibilities that may be for coaches and club officials, seems necessary to create.

Key words: Civil liability, Covid 19 virus, Sports clubs

1. Email: Naderianfatemeh@yahoo.com

2. Email: A-Khatibi@scu.ac.ir

3. Email: Heydari_S@Scu.ac.ir

Extended Abstract

Background and purpose

Civil liability of sports clubs as one of the legal entities the subject of sports law is a very important issue that despite its great importance, no significant studies have been conducted in this field. Civil liability is divided into contractual and non-contractual. Contractual liability is in cases where there is between two or more contractors and the other party is harmed. Non-contractual civil liability is also liability for breach of a duty prescribed by law (1). It seems that the civil liability of the clubs is mostly non-contractual. Because there is no contract between the clubs and its officials with the clients to compensate in case of damage to the clients of the club. Recently, the widespread spread of the coronavirus in worldwide has doubled these responsibilities. Therefore, the aim of this study was to investigate the civil liability of sports clubs during the Covid 19 virus epidemic.

Materials and Methods

The present study is applied in terms of purpose, which was conducted qualitatively and using in-depth and semi-structured interviews with experts. Content analysis method was used to analyze the data. Content analysis is a process for analyzing qualitative data and allows the researcher to search for and interpret the explicit and implicit contents of the data (2). Research participants included sports law experts, sports management professor's familiar with sports law, official experts in sports events justice, managers, officials and coaches of sports clubs, which were selected purposefully and theoretically. The data collection tool was a semi-structured interview. It was coded and recorded immediately after each interview. In this study, the researcher reached theoretical saturation after nine interviews, but to increase the reliability, three more interviews were conducted and analyzed. Max QDA version 10 software was used to encode the data. This research, which is formed using content analysis method, includes the following steps: first step: familiarising yourself with your data, second step: generating initial codes, third step: searching for themes, fourth step: reviewing themes and fifth step: defining and naming themes (3).

Results

The aim of this study was to investigate the actions of sports clubs to reduce civil liability due to the outbreak of coronavirus. According to the results of the interviews, the civil liability of sports clubs during the outbreak of Covid 19 includes : the obligation to observe

safety tips, the obligation to observe health tips and preventive measures. In contrast, the measures taken by sports clubs to reduce responsibility during this period have included: changes in the way of doing work, more attention to health points, social distancing and the use of new methods. Figure 1 shows the conceptual model of the research based on the output of Max QDA software.

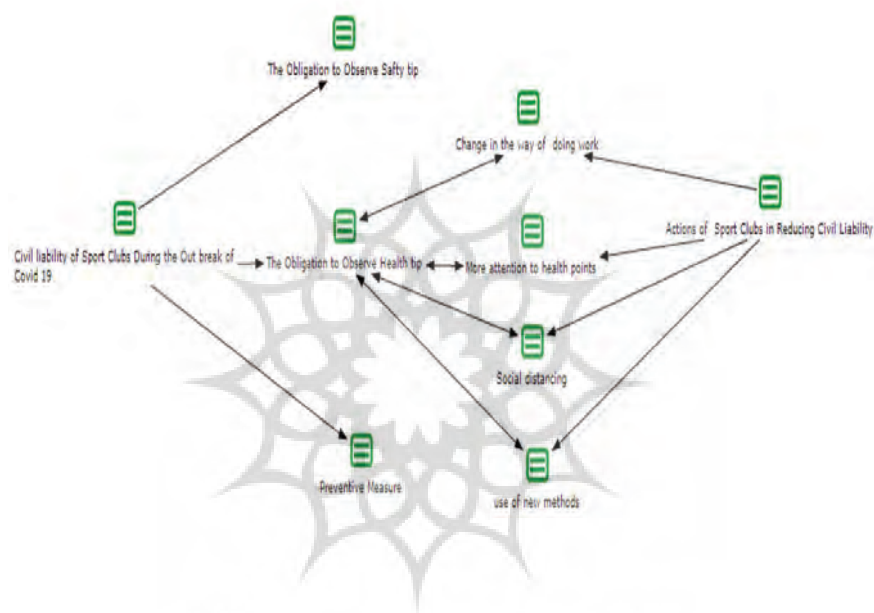

Figure 1- The conceptual model of the research based on the output of Max QDA software

Discution

Reflecting on the actions taken by sports clubs, it can be seen that due to the need to pay close attention to health tips in this period, all actions taken by clubs in this period have been to observe health tips. But the point that is less considered by the coaches and officials of the club is to prevent people from entering the clubs with sick or suspicious symptoms. In the meantime, the role of individuals, especially public places officials such as sports clubs, in preventing the spread of the Covid 19 virus is very significant, so that in addition to Observance of personal hygiene and the health of the club environment, they must take all necessary measures to prevent the contamination of athletes, Otherwise, they have a responsibility and will be obliged to compensate the damage caused to individuals. Therefore, it is recommended that the General Departments of Sports and Youth at the

provincial level officially notify to sports clubs about the rules and regulations related to civil liability and have closely monitor to implementation of health protocols in sports clubs.

References

- 1-Eshaghi, H. Zeynali, H. Hoseni, SM. (2019). Criminal and civil liability of carriers of the corona virus, Proceedings Monthly. 138 :10-17. (Persian).
- 2- Boyatzis, R. E. (1998), Transforming qualitative information: thematic analysis and 2-code development, Sage.
- 3-Braun, V. & Clarke, V. (2006). "Using thematic analysis in psychology". Qualitative Research in Psychology,3 (2): 77-101.

مسئولیت مدنی باشگاه های ورزشی در زمان همه گیری ویروس کووید ۱۹

فاطمه نادریان^۱، امین خطیبی^۲، صدیقه حیدری نژاد^۳

۱. دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۲. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استاد مدیریت ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۵/۲۴

چکیده

مسئولیت مدنی از مباحث مهم حقوقی است که علاوه بر فرد زیان دیده و فرد واردکننده زیان، از نظر جامعه نیز کارکرد و اهمیت خاص دارد. هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی مسئولیت مدنی باشگاه های ورزشی در زمان همه گیری ویروس کووید ۱۹ بود. این پژوهش به روش کیفی و با استفاده از روش تحلیل مضمون انجام شد. جامعه آماری پژوهش خبرگان حقوق و حقوق ورزشی، اساتید مدیریت ورزشی و آشنا با مباحث حقوق ورزش، کارشناسان رسمی دادگستری در حوادث ورزشی و مربیان و مسئولان باشگاه ها بودند. نمونه گیری به صورت هدفمند و به روش نظری انجام شد. ابزار گردآوری داده ها مصاحبه عمیق نیمه ساختاریافته بود. در این پژوهش محقق پس از نه مصاحبه به اشباع نظری رسید. اما برای افزایش ضریب اطمینان سه مصاحبه دیگر انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار مکس کیو دی نسخه ۱۰ استفاده گردید. یافته ها حاکی از این بود که مسئولیت مدنی باشگاه های ورزشی در دوران شیوع ویروس کووید ۱۹ شامل الزام به رعایت نکات ایمنی، الزام به رعایت نکات بهداشتی و اقدامات بازدارنده است که در دو مورد اول باشگاه ها به خوبی عمل کرده اند؛ اما در ارتباط با اقدامات بازدارنده فعالیت خاصی صورت نگرفته است. با توجه به یافته های تحقیق و اینکه عدم انجام فعالیت های بازدارنده می تواند پیامدهای قانونی برای باشگاه ها به همراه داشته باشد، ارائه آگاهی و آموزش های لازم در این زمینه و مسئولیت هایی که ممکن است برای مربیان و مسئولان باشگاه ها ایجاد شود، ضروری به نظر می رسد.

کلید واژه ها: مسئولیت مدنی، ویروس کووید ۱۹، باشگاه های ورزشی

1. Email: Naderianfatemeh@yahoo.com

2. Email: A-Khatibi@scu.ac.ir

3. Email: Heydari_S@Scu.ac.ir

مقدمه

رشد چشم‌گیر علاقه‌مندان به ورزش و مشارکت کنندگان در فعالیت‌های ورزشی علی‌رغم مزایای فراوان آن، باعث بروز مسائل و معضلات جدیدی در این عرصه شده است. یکی از مسائل مهمی که در سال‌های اخیر بسیار نیازمند به توجه بوده انواع مسئولیت‌های فعالان در عرصه‌های ورزشی به ویژه مسئولیت مدنی آنان بوده است. مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی به عنوان یکی از شخصیت‌های حقوقی موضوع حقوق ورزش مبحثی بسیار حائز اهمیت است که علی‌رغم اهمیت فراوان آن، مطالعات در خور توجهی در این زمینه صورت نگرفته است. منظور از مسئولیت مدنی رفتاری است که شخص مرتکب می‌شود و هر لطمه و زبانی را به دیگران وارد می‌آورد و به موجب آن، مسئولیت جبران این خسارت را پیدا می‌کند (جلیلیان و رومیانی، ۲۰۱۸، ۲۵۲). در قانون، مسئولیت مدنی تعریف نشده است (مافی و حسینی مقدم، ۲۰۱۴، ۸۴)، اما در ماده ۱ قانون مسئولیت مدنی بیان شده که هر کس بدون مجوز قانونی عمداً یا در نتیجه بی احتیاطی به جان یا سلامتی یا مال یا آزادی یا حیثیت یا شهرت تجارتي یا هر حق دیگر که به موجب قانون برای افراد ایجاد گردیده لطمه وارد نماید که موجب ضرر مادی یا معنوی دیگری شود مسئول جبران خسارت ناشی از عمل خود خواهد بود. بنابراین می‌توان گفت که لزوم جبران خسارت وارده به دیگری به حکم قانون توسط عامل ورود ضرر، مسئولیت مدنی نام دارد (اسحاقی و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۱). مسئولیت مدنی را به قراردادی و غیر قراردادی تقسیم می‌کنند. مسئولیت قراردادی در مواردی است که بین دو یا چند شخص قراردادی وجود داشته باشد و به طرف مقابل خسارتی وارد آید. برخی از علمای علم حقوق عقیده دارند مسئولیت قراردادی مسئولیت متعهد در عقد است که یا تعهد خود را انجام نمی‌دهد و یا آن را مطابق با قراردادی که منعقد نموده است به پایان نمی‌رساند. به بیان دیگر، در مسئولیت مدنی قراردادی، متعهد تعهد ناشی از عقد را به جا نمی‌آورد؛ خواه در انجام ندادن تعهد تعدد داشته و خواه عدم انجام به واسطه مسامحه متعهد باشد (جعفری لنگرودی، ۱۹۹۳، ۶۶). برای تحقق این نوع مسئولیت مدنی سه شرط وجود دارد: وجود قرارداد، نقض قرارداد و ورود ضرر در اثر نقض قرارداد (هاشمی، ۲۰۱۳، به نقل از اسحاقی و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۲). مسئولیت مدنی غیر قراردادی هم مسئولیت ناشی از نقض تکلیفی است که قانون آن را مقرر کرده باشد. در صورت نقض این تکالیف خسارت وارده به زیان دیده از طریق اقامه دعوی برای مطالبه خسارت قابل جبران است. برای تحقق این نوع مسئولیت وجود ۴ شرط ضروری است: ارتکاب عمل، ورود ضرر، رابطه علیت بین عمل زیانبار و ورود ضرر و احراز تقصیر مرتکب (آقایی نیا، ۲۰۱۰، ۲۳). به نظر می‌رسد مسئولیت مدنی باشگاه‌ها غالباً از نوع غیر قراردادی باشد. چرا که هیچ قراردادی میان باشگاه و مستولان آن با مراجعه کنندگان و استفاده کنندگان از وسایل و تجهیزات و محیط باشگاه مبنی بر جبران خسارت در صورت ورود ضرر به مراجعه کنندگان به باشگاه وجود ندارد. بنابراین برای تحقق مسئولیت غیر قراردادی در این مورد باید فعل زیانبار، ورود ضرر، رابطه علیت بین عمل زیانبار و ورود ضرر و تقصیر مرتکب احراز شود؛ چرا که برای احراز مسئولیت مدنی باید اثبات شود که بین ضرر و فعل ناروای زیانبار رابطه سببیت

وجود دارد؛ یعنی ضرر از آن فعل یا ترک فعل ناشی شده باشد (اسحاقی و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۲).

در کنار مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی، مسئولیت مدنی مدیران، سرپرستان و مسئولان این اماکن ورزشی هم مطرح می‌شود. مدیران و مسئولان باشگاه‌ها مسئولیت اداره فعالیت‌های ورزشی و غیرورزشی مرتبط را بر عهده دارند و موظف هستند بدون دخالت در امور فنی ورزش‌ها، ایمنی همه کسانی را که در باشگاه حاضر می‌شوند اعم از ورزشکار، مربی، کارکنان و حتی همسایگان مجاور را در چارچوب وظایف خود تأمین نمایند. چرا که به استناد اصول کلی حقوقی اگر خسارت وارده به اشخاص یا اموال ناشی از تقصیر آنها باشد، شخصاً و نه به عنوان مسئول باشگاه در مقابل آن اشخاص دارای مسئولیت مدنی خواهند بود (آقایی نیا، ۲۰۱۰، ۹۷).

اخیراً شیوع گسترده ویروس کرونا در سرتاسر جهان باعث شده تا این مسئولیت‌ها دو چندان شود. ویروس جدید کرونا اولین بار در شهر ووهان^۱ چین و در دسامبر ۲۰۱۹ بعد از این که مردم به علت نامعلومی دچار التهاب ریه شدند و واکنش‌ها و سایر روش‌های درمانی موجود مؤثر واقع نشد شناسایی شد (شیروانی و رستم خانی، ۲۰۲۰، ۱۶۳). با افزایش سریع شمار مبتلایان در این کشور و بعد از آن که شمار قربانیان از هزار تن عبور کرد، سازمان بهداشت جهانی^۲ نام رسمی کووید ۱۹ را برای این ویروس انتخاب کرد (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۲۰). فرامرزی بودن این ویروس از یک سو، کشنده بودن و قابلیت سریع انتقال آن به دیگران از سوی دیگر باعث تعطیلی مراکز عمومی، اماکن ورزشی و به تعویق افتادن رویدادهای مهم از جمله سطوح مختلف مسابقات ورزشی در نقاط مختلف جهان و حتی المپیک ۲۰۲۰ شد، تا جایی که سازمان بهداشت جهانی و وزارت بهداشت کشورهای با نرخ بالای ابتلا مردم را ملزم به قرنطینه خانگی برای مدت‌ها کردند. مطالعات متعددی نیز در ارتباط با ورزش و ویروس کووید ۱۹ صورت پذیرفته است که نتایج برخی از آنها حاکی از این است که جلوگیری از گسترش ویروس تنها با رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و انجام پروتکل‌های بهداشتی امکان‌پذیر است و در انجام فعالیت‌های ورزشی بهتر است از نوآوری استفاده شود (برت^۴ و همکاران، ۲۰۲۰، ۱۱) و با شکل‌گیری قرنطینه خانگی خانه محیط اصلی برای انجام فعالیت‌های ورزشی است (حمامی و همکاران، ۲۰۲۰، ۱۶).

دو مورد اول تأیید کووید ۱۹ در ایران به طور رسمی در ۱۹ فوریه ۲۰۲۰ توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گزارش شد و از آن زمان به طور رسمی مجموع افراد مبتلا، موارد جدید ابتلا و مرگ و میرها و همچنین موارد بهبود یافته‌ها به صورت روزانه توسط این وزارتخانه در کنفرانس‌های مطبوعاتی اعلام می‌شود (پور ملک و همکاران، ۲۰۲۱، ۱). گزارش‌ها نشان داده که درصد مرگ و میر ناشی از این ویروس ۳-۲ درصد مبتلایان است (ورتیم و همکاران^۵، ۲۰۱۳، ۷۰۴۲؛ قطبی و همکاران، ۲۰۲۰، ۱۸۲). وزارت بهداشت، درمان و آموزش

1. Wuhan
2. World Health Organization
3. Covid-19
4. Brett
5. Wertheim & et

پزشکی نیز به طور مکرر در آموزش‌های مختلف پیامکی و تلویزیونی اعلام کرده که کسانی که علائم ابتلا به کرونا دارند خود را در خانه قرنطینه کنند و از حضور در محل کار و سایر مکان‌های عمومی خودداری کنند که یکی از این مکان‌ها، باشگاه‌های ورزشی و سالن‌های بدنسازی است. اگرچه ورزش کردن در دوران شیوع ویروس کرونا برای افراد سالم بی خطر است و نمی‌توان از فواید انجام ورزش روزانه برای سلامتی غافل شد، اما باید اقدامات مراقبتی را برای کاهش خطر ابتلاء به عفونت انجام داد. چرا که انتقال ویروس از طریق ذرات معلق در هوا، تماس مستقیم با فرد آلوده و همچنین از طریق عطسه و سرفه امکان‌پذیر است و همچنین ممکن است افراد آلوده قبل از بروز علائم مبتلا شده باشند، بنابراین رعایت پروتکل‌های بهداشتی بسیار حائز اهمیت است و تجهیزات ورزشی و سالن‌های بدن سازی حتما قبل از استفاده باید ضدعفونی شوند و پروتکل‌های بهداشتی مصوب به طور کامل و با تمام جزئیات اجرا شوند. چرا که با توجه به عمومی بودن وسایل و تجهیزات ورزشی در سالن‌های ورزشی و امکان استفاده تمام مراجع کنندگان از آنها، عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی ممکن است با توجه به قابلیت بسیار بالای انتقال این ویروس باعث سرایت به دیگران گردد و بدین نحو موجب بروز مسئولیت مدنی برای باشگاه‌ها و چه بسا منجر به مسئولیت مدنی و حتی مسئولیت کیفری برای مسئولان باشگاه‌ها و همچنین ورزشکاران شود.

در ارتباط با خساراتی که ممکن است از بیماری‌های واگیردار نشأت بگیرد نیز قانونی تحت عنوان قانون طرز جلوگیری از بیماری‌های آمیزشی و بیماری‌های واگیردار در ۱۱ خرداد ۱۳۲۰ به تصویب رسیده است. از آنجایی که پس از آن قانون جدید دیگری در این زمینه به تصویب نرسیده که جایگزین آن شود، بنابراین همچنان مجری و معتبر است و بر همین اساس می‌تواند مورد استناد مراجع ذی صلاح واقع شود. با توجه به وجود عنوان کلی بیماری‌های واگیردار در این قانون، در شرایط فعلی و در زمان همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ نیز این قانون قابلیت اجرا داشته و شامل هر گونه مورد جدید نیز می‌شود. فصل اول این قانون مربوط به بیماری‌های آمیزشی و فصل دوم مربوط به بیماری‌های واگیردار است. در فصل دوم و ماده ۲۲ این قانون بیان شده است که اشخاصی که مانع اجرای مقررات بهداشتی می‌شوند یا در اثر غفلت باعث انتشار یکی از بیماری‌های واگیر می‌شوند به حبس تأدیبی و پرداخت جزای نقدی محکوم می‌شوند. بنابراین با توجه به این ماده می‌توان دریافت عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی و سهل‌انگاری در این زمینه و انتقال ویروس کووید ۱۹ به دیگران می‌تواند علاوه بر مسئولیت مدنی برای جبران خسارت از زیان دیده، مسئولیت کیفری نیز به همراه داشته باشد و چه بسا در صورت فوت فرد در اثر انتقال این ویروس به وی به دلیل عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی از سوی فرد، مطالبه دیه از سوی اولیاء دم و ورثه متوفی نیز در مراجع قضایی مطرح شود. بنابراین رعایت پروتکل‌های بهداشتی نه تنها از سوی اشخاص حقیقی ضرورت دارد، بلکه اشخاص حقوقی نیز ملزم به رعایت پروتکل‌های بهداشتی هستند و مسئولیت این کار بر عهده نمایندگان آنها است و یکی از این اشخاص حقوقی باشگاه‌های ورزشی هستند. در ارتباط با مسئولیت مدنی اشخاص حقوقی این اشخاص می‌توانند مسئول عمل کارکنان و

کارگران خویش باشند و این مسئولیت در حقوق ایران در ماده ۱۲ قانون مسئولیت مدنی پیش بینی شده است. علاوه بر این استفاده از کلمه "اشخاص" به جای "افراد یا انسان" در ابتدای ماده ۱ قانون مسئولیت مدنی که اشاره بر مسئولیت مبتنی بر تقصیر دارد نیز نشانگر این است که اشخاص حقوقی نیز می‌توانند از باب تقصیر مسئول شناخته شوند. مسئولیت اشخاص حقوقی را از یک جهت می‌توان مسئولیت شخصی و از طرف دیگر مسئولیت ناشی از فعل غیر دانست. اگر ماهیت آن نوعی مسئولیت مدنی ناشی از فعل غیر باشد گروهی از حقوق‌دانان آن را قسمتی از مسئولیت متبوع ناشی از عمل تابع می‌دانند که در حقوق ایران مشمول ماده ۱۲ قانون مسئولیت مدنی خواهد بود. یعنی همان‌گونه که کارفرما مسئول عمل کارگر است، شخص حقوقی نیز به عنوان متبوع مسئول عمل مدیران خود به عنوان تابع خواهد بود. علاوه بر این اشخاص حقوقی می‌توانند مسئول خطاها و تقصیرات ارگان اداره کننده خود باشند، چنان‌که خودشان آن خطاها و تقصیرات را مرتکب شده‌اند. در گذشته مسئولیت مدنی و کیفری بر مدیران اشخاص حقوقی بار می‌شد اما امروزه دکتربین حقوقی به این سمت حرکت کرده است تا اشخاص حقوقی را مسئول خسارت ناشی از افعال ارگان اداره کننده بدانند. از نظر تحلیلی اگر چه این نوع مسئولیت بسیار شبیه به مسئولیت کارفرما ناشی از عمل کارگر است و برخی نیز معتقدند که همان مسئولیت و از نوع مسئولیت مدنی متبوع ناشی از عمل تابع است، اما به نظر عده‌ای دیگر این نوع مسئولیت نوع دیگری از مسئولیت ناشی از فعل غیر است که با مسئولیت تبعیتی تفاوت دارد که بحث در مورد تفاوت آنها از حیطه موضوع پژوهش حاضر خارج است (بزدانپان، ۲۰۱۴، ۶۳۵). مصداق این نوع مسئولیت در ورزش، مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی در قبال اقدامات مدیران و مربیان خود و یا مسئولیت مدنی ادارات کل ورزش و جوانان در قبال اقدامات باشگاه‌های ورزشی به عنوان زیر مجموعه‌های این اداره و یا به عنوان مجموعه‌هایی که ادارات ورزش و جوانان وظیفه نظارت بر آنها را دارند، است. مسئولیت مدنی بر اساس ماده ۱ قانون مسئولیت مدنی، اصولاً ناشی از تقصیر و بی‌مبالاتی است و این استدلال که مسئولیت بر مبنای تقصیر ایجاد می‌شود را حقوق ورزشی ایران پذیرفته است (یوسفی صادقلو و نصیر، ۲۰۱۸، ۱۳۸). باشگاه‌های ورزشی نیز می‌توانند در صورت تقصیر دارای مسئولیت مدنی شناخته شوند و یکی از شرایطی که ممکن است برای آنها ایجاد مسئولیت نماید شرایط فعلی پاندمی کووید ۱۹ است. باشگاه‌ها یا دولتی هستند (تحت مالکیت ادارات کل ورزش و جوانان در هر استان) و یا تحت نظارت این ادارات هستند. بنابراین در شرایط فعلی در کنار مسئولیت مدنی فرد مبتلا به ویروس کرونا، مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی نیز در این زمینه قابل طرح است. چرا که باشگاه‌ها از اشخاص حقوقی موضوع حقوق ورزش هستند که اگر باعث ورود ضرر به دیگری شوند دارای مسئولیت خواهند بود و از باب مسئولیت مدنی تفاوتی بین شخص حقیقی و حقوقی نیست. با وجود اهمیت موضوع تحقیقات انجام شده در زمینه مسئولیت مدنی اشخاص حقوقی محدود است و تحقیقی که به بررسی مسئولیت مدنی اشخاص حقوقی در ورزش پرداخته باشد، یافت نشد. از سوی دیگر شیوع همه‌گیری کووید ۱۹ ممکن است مسئولیت‌های زیادی را برای باشگاه‌های ورزشی ایجاد کند، لذا این تحقیق به دنبال پاسخگویی

به این سؤال است که مسئولیت‌های مدنی باشگاه‌های ورزشی در زمان شیوع ویروس کووید ۱۹ چیست و باشگاه‌های ورزشی برای کاهش مسئولیت مدنی خود در این زمینه چه اقداماتی انجام داده‌اند. محقق امیدوار است نتایج این تحقیق مورد استفاده مسئولین وزارت ورزش و جوانان، مدیران باشگاه‌ها و افراد مراجعه کننده به باشگاه‌ها قرار گیرد و با افزایش آگاهی افراد در ارتباط با مسئولیت مدنی از طرح دعوی‌های حقوقی در دادگاه‌ها و بروز مشکلات در این زمینه پیشگیری نماید.

روش شناسی پژوهش

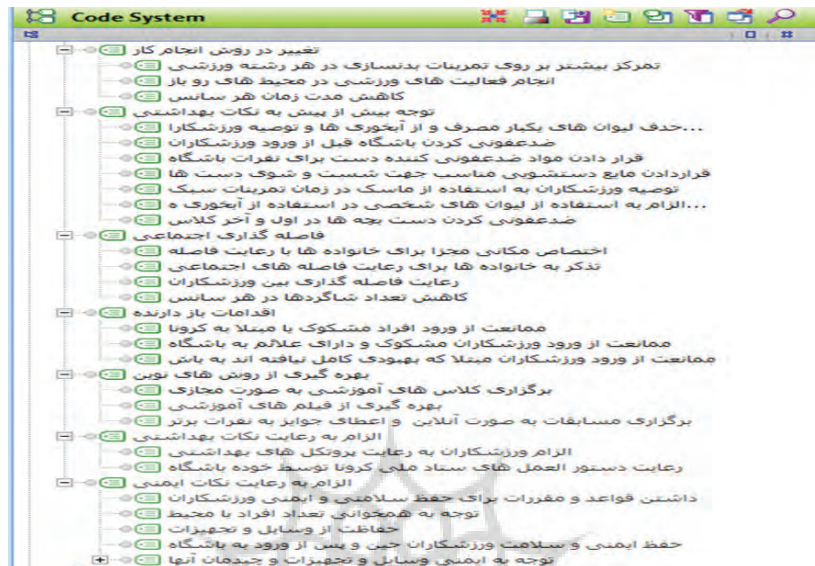
تحقیق حاضر به لحاظ هدف کاربری است که به روش کیفی و با استفاده از مصاحبه‌های عمیق و نیمه ساختاریافته با خبرگان انجام شد. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضمون استفاده شد. تحلیل مضمون، فرآیندی برای تحلیل داده‌های کیفی به شمار می‌رود و به پژوهشگر اجازه می‌دهد تا مضامین آشکار و پنهان داده‌ها را جست‌وجو و آنها را تفسیر نماید (بویاتزیس^۱، ۱۹۹۸). این پژوهش در دو بخش انجام شد. در بخش اول مسئولیت مدنی باشگاه‌های بدنسازی، ورزش‌های رزمی و ژیمناستیک بررسی شد و در بخش دوم به بررسی اقدامات عملی صورت گرفته از سوی باشگاه‌ها پرداخته شد.

مشارکت کنندگان پژوهش در بخش اول شامل خبرگان حقوق و حقوق ورزشی، اساتید مدیریت ورزشی و آشنا به حقوق ورزش، کارشناسان رسمی دادگستری در حوادث ورزشی و در بخش دوم شامل مدیران، مسئولان و مربیان باشگاه‌های ورزشی بودند که به صورت هدفمند و به روش نظری انتخاب شدند. این پژوهش دارای ۲ سؤال اصلی بود: ۱. مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی در دوران شیوع کووید ۱۹ چیست، که این سؤال از هر دو گروه مشارکت کنندگان پرسیده شد. ۲. باشگاه‌های ورزشی در دوران شیوع کووید ۱۹ برای کاهش مسئولیت مدنی چه اقداماتی انجام داده اند، که این سؤال از مدیران، مسئولان و مربیان باشگاه‌های ورزشی پرسیده شد. ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. بلافاصله پس از پایان هر مصاحبه کدگذاری‌های آن انجام و ثبت می‌شد. در این تحقیق محقق پس از انجام نه مصاحبه به اشباع نظری رسید اما برای افزایش ضریب اطمینان سه مصاحبه دیگر نیز انجام و تجزیه و تحلیل شد. برای کدگذاری داده‌ها از نرم افزار مکس کیو دی آ نسخه ۱۰ استفاده شد. نرم افزار مکس کیو دی آ برای کدگذاری داده‌های کیفی استفاده می‌شود و این امکان را فراهم می‌کند تا محققان به صورت هم‌زمان کدها، قطعات کدگذاری شده و مصاحبه‌ها را در اختیار داشته باشند. پس از وارد کردن متن مصاحبه‌ها در نرم افزار می‌توان کدگذاری‌های مورد نظر را درون نرم افزار انجام داد. شکل ۱ نمایی از کدگذاری مصاحبه‌ها با استفاده از این نرم افزار را نشان می‌دهد.

1. Boyatzis

2. MAXQDA

شکل ۱ - کدگذاری مصاحبه ها با استفاده از نرم افزار مکس کیو دی آ

ساختار این پژوهش که با استفاده از روش تحلیل مضمون شکل گرفته است به صورت شکل ۲ نمایش داده می شود:

شکل ۲ - مراحل پژوهش به روش تحلیل مضمون (براون و کلارک^۱، ۲۰۰۶)

1. Braun & Clarke

یافته‌های پژوهش

این پژوهش با هدف بررسی اقدامات باشگاه‌های ورزشی برای کاهش مسئولیت مدنی ناشی از شیوع ویروس کرونا انجام شده است. مشارکت کنندگان در این پژوهش به شرح جدول زیر است:

جدول ۱- مشارکت کنندگان پژوهش

سمت	تعداد	تحصیلات
متخصصان حقوق	۳	دکتری تخصصی
اساتید مدیریت ورزشی، آشنا به حقوق ورزش	۳	دکتری تخصصی
کارشناسان رسمی دادگستری در ورزشی	۲	دکتری تخصصی
مربیان و مسئولان باشگاه	۴	کارشناسی ارشد

کدهای اولیه استخراج شده از متن مصاحبه‌ها به همراه مضامین به دست آمده به شرح زیر هستند:

سؤال اول: مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی در دوران شیوع ویروس کووید ۱۹ چیست؟

جدول ۲- کدهای اولیه و مضامین استخراج شده از مصاحبه‌ها (سؤال اول)

مصدّق	تم فرعی	تم اصلی	محور
در هنگام تمرین باشگاه‌ها باید برای حفظ سلامتی و ایمنی ورزشکاران یک سری قواعد و مقرراتی داشته باشند. مثلاً اگر باشگاه بدن‌سازی باشد باید به استاندارد بودن وسایل و تجهیزات و چیدمان آنها توجه شود	توجه به استاندارد سازی و چیدمان و وسایل و تجهیزات	الزام به رعایت نکات ایمنی	مسئولیت مدنی باشگاه‌ها
علاوه بر اجرای پروتکل‌ها یک سری رفتارهای منطقی هم مسئولین باشگاه‌ها باید انجام دهند در ارتباط با حفاظت از وسایل و تجهیزات و اگر تمام این اقدامات را انجام نداده باشند ممکن است مسئول شناخته شوند.	الزام به حفاظت از وسایل و تجهیزات		
مثلاً باشگاه‌های ورزشی بالاخره در حین تمرین و بعد از تمرین، این‌ها وظیفه دارند که مسئولیت حفظ، سلامت و ایمنی تمام شرکت‌کنندگان در محوطه باشگاه را داشته باشند.	حفظ ایمنی و سلامت ورزشکاران حین و پس از ورود به باشگاه		
در شرایط کرونا هم بیشتر باشگاه‌ها مجری هستند و تابع دستورالعمل‌های ستاد کرونا هستند. حتی رئیس جمهور هم که بالاترین مقام اجرایی کشور است دستورات را از ستاد ملی کرونا می‌گیرند.	رعایت دستور العمل های بهداشتی ستاد ملی مقابله با کرونا توسط خود باشگاه	الزام به رعایت نکات بهداشتی	
باشگاه موظف است کلیه نکات بهداشتی را رعایت کند اعم از ضدعفونی کردن باشگاه و خدمات نظافتی برای اعضای باشگاه و همچنین نظارت و کنترل بر نفرات باشگاه چه مربی و چه شاگردان که پروتکل‌ها و اصول بهداشتی را در استفاده از باشگاه و تجهیزات آن رعایت کنند.	الزام ورزشکاران به رعایت پروتکل‌های بهداشتی		
	ممانعت از ورود ورزشکاران مشکوک و دارای علائم به باشگاه‌های ورزشی از ورود افراد با کمترین علائم به داخل باشگاه‌ها باید خودداری شود.	اقدامات بازدارنده	
	ممانعت از ورود ورزشکاران مبتلا که بهبودی کامل نیافته‌اند به باشگاه‌های ورزشی		

سؤال دوم: باشگاه‌های ورزشی در دوران شیوع ویروس کووید ۱۹ برای کاهش مسئولیت مدنی چه اقداماتی انجام داده‌اند؟

جدول ۳- کدهای اولیه و مضامین استخراج شده از مصاحبه‌ها (سؤال دوم)

محو	تم اصلی	تم فرعی	مصادق
بهره‌گیری از روش‌های نوین	بهره‌گیری از فیلم‌های آموزشی	برگزاری کلاس‌های آموزشی به صورت مجازی	هم‌زمان با شیوع کرونا آموزش‌های آنلاین هم برای خانواده‌ها شروع کردیم و اولین دوره مسابقات آنلاین هم برای بچه‌های ژیمناستیک کار برگزار کردیم که مثلاً با یک چیزهای ساده مثل بازکردن صد و هشتاد درجه پاهای‌شان گفتیم عکس‌هایش را ارسال کنند برای ما و به نفرات برتر هم جایزه تعلق گرفت
		برگزاری مسابقات ورزشی به صورت مجازی و اهداء جوایز به نفرات برتر	
		کاهش مدت زمان هر سانس	مدت زمان سانس‌ها را از یک ساعت و نیم به یک ساعت کاهش دادیم و فعلاً هم همین رویه را در پیش گرفتیم
تغییر در روش انجام کار	تغییر در روش انجام کار	برگزاری کلاس‌ها در فضاهای رو باز	پس از آن که شرایط مقداری بهبود پیدا کرد و باشگاه‌ها اجازه فعالیت با رعایت پروتکل‌های بهداشتی را پیدا کردند ما باز هم فعالیت خود را در فضای سر بسته انجام ندادیم و داخل زمین چمن که مسقف نیست کارمان را شروع کردیم و خدا رو شکر هیچ مورد مثبتی نداشتیم که از شاگردان به کرونا مبتلا شوند.
		تمرکز بیشتر بر روی تمرینات بدن‌سازی هر رشته ورزشی به منظور آماده نگه داشتن ورزشکاران	پس از شیوع گسترده کرونا در کشور و اعلام وضعیت قرمز، باشگاه‌ها تا چند ماه تعطیل بود و ما به صورت مجازی آموزش‌ها را پیش می‌بردیم و از آن جایی که ورزش ما یک ورزش برخوردی بود و در این شرایط امکان تماس و برخورد شاگردان با یکدیگر وجود نداشت بیشتر روی بدن‌سازی تکواندو تمرکز داشتیم تا آموزش خوده حرکات تکواندو
فاصله گذاری اجتماعی	فاصله گذاری اجتماعی	کاهش تعداد نفرات در هر سانس	ما در زمینه آموزش دادن بچه‌ها آمدم میزان هنرجوها در هر کلاس‌ها را کم کردیم تعداد بچه‌های سره کلاس را مثلاً ۳۰ نفر بودند در هر سانس را امسال کاهش دادیم و گفتیم ۱۰ نفر در هر سانس بیشتر نباشند هر چند که هنرجوها خیلی ریزش داشتند امسال
		رعایت فاصله‌گذاری بین ورزشکاران	تعداد ورزشکاران با توجه به شرایط پیش آمده خودش ریزش داشت و در هر سانس افراد کمتری حضور داشتند اما با این شرایط نیز ما باز هم فاصله اجتماعی بین آنها را رعایت می‌کردیم.
		در نظر گرفتن محیطی مجزا با رعایت فاصله‌گذاری برای والدین ورزشکاران خردسال	یک اتاق مجزا با تهویه مناسب برای خانواده‌ها با صندلی‌های فاصله دار قرار دادیم که از تجمع آنها داخل سالن جلوگیری شود

مصدق	تم فرعی	تم اصلی	محور
	قرار دادن محلول ضد عفونی کننده دست داخل سالن برای استفاده ورزشکاران	توجه بیش از پیش به نکات بهداشتی	اقدامات باشگاه ها در زمینه کاهش مسئولیت مدنی
	قرار دادن مایع دست شویی مناسب برای شست و شوی مکرر دست ها و استفاده ورزشکاران قرار داده شد.		
	حذف لیوان های یک بار مصرف از آبخوری ها و توصیه ورزشکاران به استفاده از لیوان های شخصی		
	هنوز هم که هنوز است دستور جامعی به ما ندادند که آیا در حین ورزش بچه ها ماسک بزنند یا نزنند. بعضی ها می گویند بزنند، بعضی ها می گویند نزنند. بنابراین ما تمرینات پر فشار را بدون ماسک و با رعایت فاصله گذاری مناسب بین ورزشکاران انجام دادیم و در زمان انجام تمرینات سبک به آنها توصیه کردیم که از ماسک استفاده کنند.		

شکل ۳ مدل مفهومی پژوهش با استفاده از نرم افزار مکس کیو دی آ. مسئولیت مدنی باشگاه های ورزشی در زمان همه گیری ویروس کووید ۱۹ و اقدامات باشگاه های ورزشی برای کاهش مسئولیت مدنی را نشان می دهد.

شکل ۳- مدل مفهومی پژوهش بر اساس خروجی نرم افزار مکس کیو دی آ

بر اساس نتایج مصاحبه‌های انجام شده، مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی در زمان شیوع کووید ۱۹ شامل: الزام به رعایت نکات ایمنی، الزام به رعایت نکات بهداشتی و اقدامات بازدارنده است. در مقابل اقداماتی که باشگاه‌های ورزشی در زمینه کاهش مسئولیت در این دوران انجام داده‌اند شامل تغییر در روش انجام کار، توجه بیش از پیش به نکات بهداشتی، فاصله گذاری اجتماعی و بهره گیری از روش‌های نوین بوده است. با تأمل بر اقدامات صورت گرفته از سوی باشگاه‌های ورزشی می‌توان دریافت که با توجه به ضرورت توجه فراوان به رعایت نکات بهداشتی در این دوران، تمام اقدامات صورت گرفته از سوی باشگاه‌ها در این دوران در جهت رعایت نکات بهداشتی بوده است که این موضوع در مدل مفهومی پژوهش نشان داده شده است.

بحث و نتیجه گیری

از آنجایی که امروزه ورزش به یک صنعت تبدیل شده است و بسیاری از افراد در این صنعت در قالب مدیر، مربی، ورزشکار مشغول به فعالیت هستند و باشگاه‌ها به عنوان منبع درآمدی برای بسیاری از اشخاص در این حیطه است، بنابراین امکان تعطیلی کامل آن به طور دائم وجود ندارد. از طرف دیگر نیز با توجه به قابلیت انتشار بسیار سریع و گسترده این ویروس از طریق ذرات معلق در هوا و تماس افراد با یکدیگر و تماس با سطوح و کشنده بودن آن در برخی موارد و همچنین عمومی بودن وسایل و تجهیزات در باشگاه‌های ورزشی و امکان استفاده تمام ورزشکاران از آنها ضرورت توجه به پروتکل‌های بهداشتی را بیش از پیش نمایان می‌کند و عدم توجه به این موارد چه بسا ممکن است موجب مسئولیت مدنی برای باشگاه‌ها شود. لذا این پژوهش با هدف مشخص کردن مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی در دوران شیوع ویروس کووید ۱۹ و بررسی اقدامات باشگاه‌ها برای کاهش مسئولیت مدنی ناشی از شیوع این ویروس انجام شده است.

نتایج حاصل از مصاحبه‌های انجام شده نشان داد که مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی در دوران شیوع ویروس کووید ۱۹ در سه بخش است: ۱. الزام به رعایت نکات ایمنی ۲. الزام به رعایت نکات بهداشتی ۳. اقدامات بازدارنده.

الزام به رعایت نکات ایمنی شامل توجه به استاندارد سازی و چیدمان وسایل و تجهیزات، الزام به حفاظت از وسایل و تجهیزات و حفظ ایمنی و سلامت ورزشکاران حین و پس از ورود به باشگاه است. نتایج این تحقیق با پژوهش‌های (غلامی ترکسلویه و همکاران، ۲۰۱۵؛ حسینی و اسحاقی، ۲۰۱۵؛ غلامی، ۲۰۱۲؛ ورهانگن، ۲۰۱۰) همسو است و رعایت نکردن اصول ایمنی یکی از مهم‌ترین مواردی است که باعث وقوع آسیب در بین ورزشکاران می‌شود (حسین‌پور و همکاران، ۲۰۱۹، ۱۰۸) که ایجاد مسئولیت مدنی را در پی خواهد داشت. البته باید توجه داشت که در ارتباط با رعایت نکات ایمنی تفاوتی ندارد که در شرایط کرونا باشد یا در شرایط عادی، در صورت عدم رعایت نکات ایمنی و بروز حادثه، مسئولیت مدنی برای باشگاه‌های ورزشی و مدیران آن ایجاد می‌شود.

الزام به رعایت نکات بهداشتی شامل رعایت دستور العمل‌های بهداشتی ستاد ملی مقابله با کرونا توسط خود باشگاه و الزام ورزشکاران به رعایت پروتکل‌های بهداشتی است. در ارتباط با مسئولیت مدنی باشگاه‌های ورزشی باید به این نکته توجه داشت که باشگاه‌ها یا تحت مالکیت ادارات ورزش و جوانان هستند و یا تحت نظارت آنها و این ادارات نیز زیر مجموعه‌های وزارت ورزش و جوانان هستند. وزارتخانه‌ها شخصیت حقوقی مستقلی ندارند و در واقع آنها تقسیمات داخلی شخصیت حقوقی دولت را تشکیل می‌دهند (السان، ۲۰۲۰، ۲۴۰). با توجه به شرایط بحرانی پیش آمده در پی شیوع ویروس کرونا در اوایل اسفند ۱۳۹۸ با مصوبه شورای عالی امنیت ملی و تأیید مقام معظم رهبری ستاد ملی مبارزه با کرونا به ریاست وزیر بهداشت تشکیل شد و همه تصمیم‌ها در خصوص اقدامات ضروری درباره مقابله با ویروس کووید ۱۹ از سوی این ستاد انجام می‌شود (حبیب زاده و پیروزان فرد، ۲۰۲۰، ۱). این ستاد دستور العمل‌ها و پروتکل‌های بهداشتی متعددی را برای مشاغل و حرفه‌های گوناگون با توجه به وضعیت موجود (قرمز، نارنجی، زرد و سفید) در نظر گرفت که تمام افراد در تمام مشاغل ملزم به رعایت آنها هستند و باشگاه‌های ورزشی نیز از این قضایه مستثنی نیستند و نه تنها باید خود دستور العمل‌ها و شیوه نامه‌ها را رعایت کنند بلکه باید ورزشکاران و مراجعه کنندگان را ملزم به تبعیت از آنها نمایند. چرا که در صورت عدم رعایت دستور العمل‌ها و انتقال ویروس به ورزشکاران، باشگاه‌ها و مسئولان آنها دارای مسئولیت مدنی و چه بسا مسئولیت کیفری خواهند بود. گواه این ادعا علاوه بر ماده ۱ قانون مسئولیت مدنی، ماده ۲۲ قانون طرز جلوگیری از بیماری‌های آمیزشی، همچنین ماده ۶۸۸ قانون تعزیرات مصوب سال ۱۳۷۵ و ماده ۴۹۳ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ است که در دو ماده اخیر الذکر صراحتاً بیان شده که هر اقدامی که تهدید علیه بهداشت عمومی شناخته شود ممنوع است و مرتکبین، چنانچه طبق قوانین خاص مشمول مجازات شدیدتری نباشند، به حبس تا یک سال محکوم خواهند شد. تشخیص این که اقدام مزبور تهدید علیه بهداشت عمومی و آلودگی محیط زیست شناخته می‌شود بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است. وجود فاصله زمانی میان رفتار مرتکب و نتیجه ناشی از آن، مانع از تحقق جنایت نیست. مانند فوت ناشی از انتقال عامل بیماری کشنده که حسب مورد، موجب قصاص یا دیه است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که عدم رعایت مقررات بهداشتی و ضوابط تعیین شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص مبارزه با ویروس کووید ۱۹ هم موجب ایجاد مسئولیت کیفری برای افراد شود و می‌تواند مجازات حبس را در پی داشته باشد و هم از نظر مسئولیت مدنی و دیه نیز مستلزم پرداخت خسارات و دیه بوده و می‌تواند در فروض خاص، حتی شرایط قصاص را هم فراهم کند که تمامی این موارد ضمانت اجرایی برای توجه به مسائل بهداشتی و رعایت پروتکل‌ها است که در باشگاه‌های ورزشی به دلیل عمومی بودن وسایل و تجهیزات و امکان استفاده تمام ورزشکاران از آن الزام به رعایت نکات بهداشتی بسیار حائز اهمیت است.

اقدامات بازدارنده شامل ممانعت از ورود ورزشکاران مشکوک و دارای علائم و همچنین ورزشکارانی که به

ویروس کووید ۱۹ مبتلا شده و هنوز بهبودی کامل نیافته اند، به باشگاه است. چرا که عدم توجه به این موضوع می‌تواند مسئولیت زیادی را برای باشگاه‌ها، مدیران و مسئولان آن و همچنین مربیان باشگاه در صورت ابتلای سایر ورزشکاران به ویروس کووید ۱۹ به واسطه حضور ورزشکار مبتلا در باشگاه از باب قصور در رعایت نظامات قانونی ایجاد نماید.

بخش دوم یافته‌های پژوهش که مربوط به اقدامات عملی باشگاه‌ها بود نشان داد اقدامات باشگاه‌ها در این زمینه شامل: بهره‌گیری از روش‌های نوین، تغییر در روش انجام کار، فاصله‌گذاری اجتماعی و توجه بیش از پیش به مسائل بهداشتی بوده است. برگزاری کلاس‌ها به صورت مجازی، بهره‌گیری از فیلم‌های آموزشی و برگزاری مسابقات به صورت مجازی و اهداء جوایز به نفرات برتر اقداماتی بوده است که باشگاه‌ها در زمینه بهره‌گیری از روش‌های نوین در زمان تعطیلی باشگاه‌ها انجام داده‌اند. روش‌های آموزشی مبتنی بر فضای مجازی در سال ۲۰۰۵ از سوی یونسکو به عنوان مؤثرترین روش یاددهی-یادگیری معرفی شده است (سلیمی و فردین، ۲۰۲۰، ۵۰) و سازمان بهداشت جهانی هم طبق بیانیه‌ای اعلام کرد آموزش از راه دور مانند آموزش برخط از بهترین راه‌های ادامه آموزش است (بندر^۱، ۲۰۲۰، ۴).

علاوه بر بهره‌گیری از روش‌های نوین، باشگاه‌های ورزشی تغییراتی را نیز در روش انجام کار خود ایجاد کرده‌اند مانند برگزاری کلاس‌های حضوری در فضاهای روباز، کاهش مدت زمان سانس‌های کلاس، تمرکز بر روی تمرینات بدنسازی هر رشته ورزشی به منظور آماده نگه داشتن ورزشکاران. مطالعات نشان داده انجام ورزش در حین شیوع کرونا ویروس برای افراد سالم بی خطر است (شیروانی و رستم خانی، ۲۰۲۰، ۱۶۵) و حتی یک جلسه فعالیت ورزشی هم می‌تواند به ارتقا عملکرد ایمنی کمک کند اما فعالیت‌های ورزشی منظم و طولانی مدت قطعاً فواید بیشتری برای سیستم ایمنی بدن دارد (نایمن و ونتس^۲، ۲۰۱۹، ۲۱۶؛ دایمیترو و همکاران^۳، ۲۰۱۷، ۶۷).

از دیگر اقدامات باشگاه‌ها رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی است و اقداماتی که در این زمینه انجام داده‌اند شامل کاهش تعداد نفرات در هر سانس، رعایت فاصله‌گذاری بین ورزشکاران در موقع تمرین و در نظر گرفتن محیطی مجزا با رعایت فاصله‌گذاری برای والدین ورزشکاران خردسال بوده است. مطالعات هم نشان داده‌اند که انتقال ویروس از طریق قطرات موجود در هوا و تماس مستقیم با افراد آلوده به ویژه از طریق سرفه و عطسه فرد آلوده در فاصله ۳ تا ۶ فوت (معادل ۹۰ تا ۱۸۰ سانتی متر) بر روی شخص بدون حفاظ امکان‌پذیر است (ژو^۴، ۲۰۲۰؛ دیگنارو و همکاران^۵، ۲۰۲۰). بنابراین بهتر است از انجام ورزش در محیط‌های شلوغ پرهیز شود. زیرا ممکن

1. Bender
2. Nieman & Wentz
3. Dimitrov & et
4. Zhu
5. Di Gennaro & et

است افراد آلوده قبل از بروز علائم، عفونی باشند و جلوگیری از گسترش ویروس تنها با رعایت فاصله گذاری اجتماعی و انجام پروتکل های بهداشتی امکان پذیر است (برت و همکاران، ۲۰۲۰، ۱۱).

اقدام دیگری که باشگاه های ورزشی در این زمینه انجام داده اند توجه بیش از پیش به مسائل بهداشتی است که شامل قرار دادن محلول ضد عفونی کننده دست داخل سالن برای استفاده ورزشکاران، قرار دادن مایع دست شویی مناسب برای شست و شوی دست ها، حذف لیوان های یکبار مصرف از آب خوری ها و توصیه ورزشکاران به استفاده از لیوان های شخصی و توصیه به استفاده از ماسک در زمان انجام تمرینات سبک بوده است. مهمترین دستورالعمل های بهداشتی برای ورزش در زمان شیوع کووید ۱۹ هم شست و شوی مرتب دست ها با آب و صابون، ضد عفونی کردن تجهیزات ورزشی و سطوح بر طبق دستورالعمل های استاندارد، رعایت فاصله یک تا دو متری و پوشیدن ماسک هنگام ورزش است (شیروانی و رستم خانی، ۲۰۲۰، ۱۶۵) که باشگاه ها تا حدود زیادی این دستور العمل ها را رعایت می کنند؛ اما نکته ای که کمتر توسط مربیان و مسئولان باشگاه مورد توجه قرار گرفته ممانعت از ورود افراد مبتلا و یا دارای علائم مشکوک در باشگاه ها است. از عمده ترین دلایل این امر کاهش چشمگیر مراجعه کنندگان به باشگاه ها در پی شیوع ویروس کرونا و توصیه های اکید بر ماندن در خانه است. علاوه بر آن اجاره بهای سنگین سالن ها و باشگاه های ورزشی که مربیان و مسئولان باشگاه طبق قرارداد موظف به پرداخت آن هستند موجب می شود که آنان ناچار باشد در این زمینه سخت گیری زیادی نداشته باشند. از طرف دیگر عدم آگاهی مربیان و مسئولان باشگاه از مسئولیت هایی که حضور این افراد در باشگاه ممکن است برای آنها ایجاد نماید، از دلایل دیگری است که موجب شده است در ارتباط با ممانعت از ورود افراد مبتلا و یا دارای علائم مشکوک به باشگاه ها اقدام خاصی صورت نگیرد. اما باید توجه داشت که نقش افراد به ویژه مسئولین اماکن عمومی مثل باشگاه های ورزشی در جلوگیری از شیوع ویروس کووید ۱۹ بسیار قابل توجه است، به طوری که آنها علاوه بر رعایت بهداشت فردی و بهداشت محیط باشگاه، باید تمام اقدامات لازم را برای جلوگیری از آلوده شدن ورزشکاران به عمل آورند، در غیر این صورت مطابق با ماده ۱ قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹ دارای مسئولیت بوده و ملزم به جبران خسارت مادی و معنوی وارده به اشخاص خواهند بود. علاوه بر این با عنایت به ماده ۲۲ قانون طرز جلوگیری از بیماری های واگیردار و همچنین مواد ۴۹۳، ۲۹۰ و ۲۹۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ اگر شخصی با غفلت خود باعث انتقال ویروس کووید ۱۹ شود یا با وجود داشتن وظیفه قانونی برای جلوگیری از شیوع ویروس، در انجام وظیفه خود کوتاهی و غفلت نماید مستحق تعقیب کیفری نیز خواهد بود و علاوه بر آن باید خسارت وارده به مبتلایان را نیز جبران نماید. بنابراین با توجه به یافته های تحقیق و قوانین و مقررات موجود در زمینه مسئولیت مدنی و کیفری مبنی بر جبران خسارت از فرد زیان دیده و تعقیب کیفری عامل زیان، توصیه می شود ادارات کل ورزش و جوانان در سطح استان ها دستورالعمل ها و قوانین مرتبط با مسئولیت مدنی باشگاه های ورزشی را رسماً به آنان ابلاغ نمایند و نظارت دقیقی بر اجرای پروتکل های بهداشتی در باشگاه های ورزشی داشته باشند. چرا

که کوچک‌ترین بی احتیاطی نه تنها ممکن است به بهای از دست رفتن جان یک ورزشکار باشد، بلکه برای اطرافیان وی و در نهایت کل افراد جامعه هم می‌تواند خطرناک باشد.

تشکر و قدردانی

از تمام کسانی که در انجام این پژوهش محققین را یاری نمودند تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

منابع

1. Aghaie nia. H. (2010). Sports Law, Tenth Edition, Tehran: Mizan Publishing. (Persian)
2. Alsan, M. (2020). Government Civil Liability for Infectious Diseases (Case Study: Covid-19), Legal Research Quarterly, Law and Corona Special Issue, 23 : 215-43.
3. Bender, L. (2020). Key Messages and Actions for COVID-19 Prevention and Control in Schools, Education in Emergencies UNICEF New York, 1-13.
4. Boyatzis, R. E. (1998), Transforming qualitative information : thematic analysis and code development, Sage.
5. Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology, Qualitative Research in Psychology, 3 (2) : 77-101.
6. Brett G. Toresdahl, MD. Irfan M. Asif, MD. (2020). Coronavirus Disease 2019 (COVID-19): Considerations for the Competitive Athlete. Sport health, 12 (3) : 10-15.
7. Di Gennaro F, Pizzol D, Marotta C, Antunes M, Racialbuto V, Veronese N, Smith L. (2020). Coronavirus diseases (COVID-19) current status and future perspectives : a narrative review. International Journal of Environmental Research and Public Health, 14, 17(8):1-11.
8. Dimitrov S, Hulteng E, Hong S. (2017). Inflammation and exercise : Inhibition of monocytic intracellular TNF production by acute exercise via 2-adrenergic activation. Brain, behavior, and immunity, 61 :60-8.
9. Eshaghi. H. Zeynali, H. Hoseni, SM. (2019). Criminal and civil liability of carriers of the corona virus. Proceedings Monthly, 138:10-17. (Persian)
10. Gholami. S, Mehdipour. A, Azmsha. T (2012). Assessment and identify the Amount and causes of sports injuries : a case study in Footstall players. International Research Journal of Applied and Basic Sciences, 3(4) : 708-12.
11. Gholami Tarksaloyeh, S. Mehdipoor, A. Tahereh, A. (2015). Assessing the safety and health status of multi-purpose sports halls and its relationship with the occurrence of sports injuries. Applied research in sports management, 2(14) : 23-34. (Persian).
12. Ghotbi, B. Navkhasi, S. Ghobadi, Sh. Shahsavari, Z. Kahrizi, N. (2020). A Review of the Novel Corona Virus Disease (2019-nCoV). Halh Research Journal Baqiyatallah Hospital , 5(3) : 180-87. (Persian)
13. Habibzadeh, M. Piroozan Far, Sh. (2020). Legal status of the National Headquarters for Combating Corona and solutions to remove legal barriers, Scientific Report, Department of Science and Technology Studies, Tarbiat Modares University, 1-6. (Persian)
14. Hammami, A. Harrabi, B. Mohr, M. Krusturup, P. (2020). Physical activity and coronavirus disease

- 2019 (COVID-19): specific recommendations for home-based physical training. *Managing Sport and Leisure*, 10, 15-22.
15. Hoseini, SM. Elham, Eshaghi. (2015). Civil and criminal liability resulting from sports activities. *Bi-Quarterly Journal of Civil Law*, 7:55-67. (Persian)
16. Hosein pour, A. Bagheri, Gh. Alidoust Ghahfarrokhi, Amiri, Mojtaba. Jalali Farahani, Majid. (2019). Using the safety deployment model in sports environments (using the grounded theory). *Research in educational sports*, 16: 107-28. (Persian)
17. Jafari Langroudi, MJ. (1993). *Law of Obligations*, Tehran: University of Tehran Publishers. (Persian)
18. Jalilian, F. Romanian, M. (2018). Civil Liability in the Sports Society in Iranian Subject Law, *Qanun Yar Legal Quarterly*. 2(7):251-63. (persian)
19. Mafi, H. Hoseini moghadam, H. (2013). The Concept and Scope of Civil Liability of Arbitrators. *Journal of Legal Research*, 17(66):81-113. (Persian)
20. Nieman DC, Wentz LM. (2019). The compelling link between physical activity and the body's defense system. *Journal of sport and health science*, 8 (3): 201-17.
21. Pourmalek, F. Rezaei Hemami, M. Janani, L. Moradi-Lakeh, M. (2021). Rapid review of COVID-19 epidemic estimation studies for Iran. *BMC Public Health*, 21(257):1-30. 22. Salimi, S. Fardin, MA. (2020). The Role of Corona Virus in Virtual Education, with an Emphasis on Opportunities and Challenges. *Quarterly Journal of Research in School and Virtual Learning*, 2(30): 49-60. (Persian).
23. Shirvani, H. Rostamkhani, F. (2020). Exercise Considerations during Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Outbreak: A Narrative Review. *Journal of Military Medicine*, 22(2):161-68. (Persian)
24. Yazdani, A. (2014). Drafting the Theory of Civil Liability of Legal Entities Arising from the Acts of the Governing Body, A Comparative Study of French Law. *Quarterly Journal of Private Law Studies*, 44(4): 633-51. (Persian)
25. Yazdani, A. Saghafi, M. (2014). Civil Liability of Patients with Infectious Diseases, *Civil Jurisprudence Doctrines*, Razavi University of Islamic Sciences, 10:31-50. (persian)
26. Yousefi Sadeghloo, A. Nasir, M. (2018). Basis of Athletes' Civil Liability towards Sports Law Persons. *Quarterly Journal of Private and Criminal Law Research*, 38: 117-40. (Persian).
27. Verhagen. E.A, Van Stralen. M.M, Van Mechelen. W. (2010). Behavior, the key factor for sports injury prevention, *Sports Medicine*. 40(11): 899-906.
28. Wertheim JO, Chu DK, Peiris JS, Pond SL, Poon LL. (2013). A case for the ancient origin of coronaviruses. *Journal of Virology*, 87(12):7039-45.
29. World Health Organization. (2020). Laboratory testing of human suspected cases of novel corona virus (nCoV) infection: interim guidance, 10 January 2020, 1-8.
30. Zhu W. (2020). Should, and how can, exercise be done during a coronavirus outbreak? An interview with Dr. Jeffrey A. Woods. *Journal of Sport and Health Science*, 9(2):105-7.

ارجاع دهی

نادریان، فاطمه؛ خطیبی، امین؛ حیدری نژاد، صدیقه. (۱۴۰۰). مسئولیت مدنی باشگاه های ورزشی در زمان همه گیری ویروس کووید ۱۹. فصلنامه علمی پژوهش در ورزش تربیتی، ۹ (۲۵): ۴۳-۶۴

شناسه دیجیتال: 10.22089/RES.2021.10432.2088

Naderian, F; Khatibi, A; Heydari nejad, S. (2022) Civil liability of Sports Clubs During the Covid 19 Virus Pandemic. *Research on Educational Sport*, 9(25): 43-64 (Persian)

DOI :10.22089/RES.2021.10432.2088

